

тегне някаква сянка, понеже баща и син внезапно се бяха явили сред светлината на ужаса и смъртта. Майката стана още по-тъжна, Козима кълумна като някоя от своите пречупени от вятъра лилии.

Обаче младежът даде вид, че мигновено се е поправил. Той заяви, че не иска безполезно да продължава учението си и желае да работи. Тогава бащата намисли да го вземе като съдружник в търговията си: изпрати го да надзирава изработването на въглищата и пепелта, които бе приемел в горите на планината, и не само това, но го накара да направи едно пътешествие за търговско~~е~~ ориентирание, с писма, които го представяха и препоръчваха на всички хора с които водеше преписка в Неапол и Ливорно.

Също и Сантус беше навън: вече от две години той посещаваше лицей в Калияри, като обещаваше да стане добър доктор по филология или медицина. Той предпочете второто, макар че не изостави литературните си занятия и наклонности. Когато се връщаше за ваканцията, сякаш някакъв широк лъх нов живот раздвижваше къщата. Той носеше книги и подаръци, обличаше се скромно, ала с изискана елегантност. А беше хубав, с изтънчено лице, сякаш от някаква друга порода, с големи светли очи, в които прозираше толкова интелигентност и доброта. Не говореше много, ала говореше добре, и имаше вече дълбока и обширна култура, подпомагана от необикновена памет. Това, което най-много учудваше у него бе сериозността, дори строгостта на нравите му: той не пушеше, не пиеше, не поглеждаше жените: винаги учеше, дори и през ваканцията. Понякога идваше да го търси един негов състудент: казваше се Антонино и бе извънредно красив, черноок младеж, с малко присмехулен нрав, безупречно облечен според тогавашната мода, — сламена шапка с тюлена панделка и воалетка лятно време, а зимно време със синя наметка, драпирана с анунциевска елегантност /поне така разправяше Антонино, като наричаше приятелски само с името Габриеле младия поет, който бе благоволил да посети веднъж родното място на Козима/.